

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 128/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 5060/2014, Rvp 5061/2014, Rvp 5062/2014, Rvp 5063/2014, Rvp 5064/2014, Rvp 5065/2014, Rvp 5066/2014, Rvp 5067/2014, Rvp 5068/2014, Rvp 5069/2014, Rvp 5070/2014, Rvp 5071/2014, Rvp 5072/2014, Rvp 5073/2014, Rvp 5074/2014, Rvp 5075/2014, Rvp 5076/2014, Rvp 5077/2014, Rvp 5078/2014, Rvp 5079/2014, Rvp 5080/2014, Rvp 5081/2014, Rvp 5082/2014, Rvp 5083/2014, Rvp 5084/2014, Rvp 5085/2014, Rvp 5086/2014, Rvp 5087/2014, Rvp 5088/2014, Rvp 5089/2014, Rvp 5090/2014, Rvp 5091/2014, Rvp 5092/2014, Rvp 5093/2014, Rvp 5094/2014, Rvp 5095/2014, Rvp 5096/2014, Rvp 5097/2014, Rvp 5098/2014, Rvp 5580/2014, Rvp 5581/2014, Rvp 5582/2014, Rvp 5583/2014, Rvp 5584/2014, Rvp 5585/2014, Rvp 5586/2014, Rvp 5587/2014, Rvp 5588/2014, Rvp 5589/2014, Rvp 5590/2014, Rvp 5591/2014, Rvp 5592/2014, Rvp 5593/2014, Rvp 5594/2014, Rvp 5595/2014, Rvp 5596/2014, Rvp 5597/2014, Rvp 5598/2014, Rvp 5599/2014, Rvp 5600/2014, Rvp 5601/2014, Rvp 5602/2014, Rvp 5603/2014, Rvp 5604/2014, Rvp 5605/2014, Rvp 5606/2014, Rvp

5607/2014, Rvp 5608/2014, Rvp 5609/2014, Rvp 5610/2014, Rvp 5611/2014, Rvp 5612/2014 a Rvp 5613/2014 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 802/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5060/2014), sp. zn. 16 Co 11/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5061/2014), sp. zn. 8 Co 11/2013 zo 4. decembra 2013 (Rvp 5062/2014), sp. zn. 19 Co 965/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5063/2014), sp. zn. 17 Co 801/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5064/2014), sp. zn. 4 Co 936/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5065/2014), sp. zn. 19 Co 956/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5066/2014), sp. zn. 19 Co 958/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5067/2014), sp. zn. 17 Co 800/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5068/2014), sp. zn. 4 Co 937/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5069/2014), sp. zn. 17 Co 957/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5070/2014), sp. zn. 4 Co 877/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5071/2014), sp. zn. 19 Co 955/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5072/2014), sp. zn. 19 Co 964/2013 z 12. decembra 2013 (Rvp 5073/2014), sp. zn. 17 Co 903/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5074/2014), sp. zn. 8 Co 5/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5075/2014), sp. zn. 19 Co 963/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5076/2014), sp. zn. 19 Co 953/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5077/2014), sp. zn. 17 Co 953/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5078/2014), sp. zn. 4 Co 933/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5079/2014), sp. zn. 19 Co 966/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5080/2014), sp. zn. 17 Co 900/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5081/2014), sp. zn. 8 Co 4/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5082/2014), sp. zn. 19 Co 954/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5083/2014), sp. zn. 17 Co 959/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5084/2014), sp. zn. 19 Co 957/2013 z 18. novembra 2013 (Rvp 5085/2014), sp. zn. 4 Co 934/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5086/2014), sp. zn. 17 Co 958/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5087/2014), sp. zn. 17 Co 951/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5088/2014), sp. zn. 17 Co 960/2013 z 12. decembra 2013 (Rvp 5089/2014), sp. zn. 4 Co 878/2013 z 10. decembra 2013 (Rvp 5090/2014), sp. zn. 4 Co 875/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 5091/2014), sp. zn. 8 Co 8/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 5092/2014), sp. zn. 8 Co 13/2013 zo 4. decembra

2013 (Rvp 5093/2014), sp. zn. 8 Co 7/2013 z 19. novembra 2013 (Rvp 5094/2014), sp. zn. 16 Co 7/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5095/2014), sp. zn. 16 Co 9/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5096/2014), sp. zn. 8 Co 10/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 5097/2014), sp. zn. 8 Co 1/2013 zo 4. decembra 2013 (Rvp 5098/2014), sp. zn. 16 Co 1/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5580/2014), sp. zn. 6 Co 643/2013 z 10. marca 2014 (Rvp 5581/2014), sp. zn. 6 Co 639/2013 z 10. marca 2014 (Rvp 5582/2014), sp. zn. 6 Co 412/2013 z 10. marca 2014 (Rvp 5583/2014), sp. zn. 4 Co 935/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5584/2014), sp. zn. 17 Co 955/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5585/2014), sp. zn. 17 Co 954/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5586/2014), sp. zn. 8 Co 12/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5587/2014), sp. zn. 5 Co 321/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5588/2014), sp. zn. 19 Co 962/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5589/2014), sp. zn. 16 Co 13/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5590/2014), sp. zn. 16 Co 3/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5591/2014), sp. zn. 16 Co 5/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5592/2014), sp. zn. 8 Co 2/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5593/2014), sp. zn. 4 Co 932/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5594/2014), sp. zn. 17 Co 902/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5595/2014), sp. zn. 6 Co 632/2013 z 29. novembra 2013 (Rvp 5596/2014), sp. zn. 6 Co 636/2013 z 29. novembra 2013 (Rvp 5597/2014), sp. zn. 19 Co 961/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5598/2014), sp. zn. 8 Co 9/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 5599/2014), sp. zn. 8 Co 3/2013 zo 4. decembra 2013 (Rvp 5600/2014), sp. zn. 5 Co 322/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5601/2014), sp. zn. 6 Co 769/2013 z 10. decembra 2013 (Rvp 5602/2014), sp. zn. 17 Co 952/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5603/2014), sp. zn. 4 Co 876/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 5604/2014), sp. zn. 6 Co 634/2013 z 28. novembra 2013 (Rvp 5605/2014), sp. zn. 19 Co 959/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5606/2014), sp. zn. 17 Co 956/2013 z 12. decembra 2013 (Rvp 5607/2014), sp. zn. 17 Co 950/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5608/2014), sp. zn. 17 Co 898/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5609/2014), sp. zn. 4 Co 930/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5610/2014), sp. zn. 4 Co 931/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5611/2014), sp. zn. 19 Co 960/2013 z 11. decembra 2013 (Rvp 5612/2014) a sp. zn. 8 Co 6/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 5613/2014) a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 5060/2014, Rvp 5061/2014, Rvp 5062/2014, Rvp 5063/2014, Rvp 5064/2014, Rvp 5065/2014, Rvp 5066/2014, Rvp 5067/2014, Rvp 5068/2014, Rvp 5069/2014, Rvp 5070/2014, Rvp 5071/2014, Rvp 5072/2014, Rvp 5073/2014, Rvp 5074/2014, Rvp 5075/2014, Rvp 5076/2014, Rvp 5077/2014, Rvp 5078/2014, Rvp 5079/2014, Rvp 5080/2014, Rvp 5081/2014, Rvp 5082/2014, Rvp 5083/2014, Rvp 5084/2014, Rvp 5085/2014, Rvp 5086/2014, Rvp 5087/2014, Rvp 5088/2014, Rvp 5089/2014, Rvp 5090/2014, Rvp 5091/2014, Rvp 5092/2014, Rvp 5093/2014, Rvp 5094/2014, Rvp 5095/2014, Rvp 5096/2014, Rvp 5097/2014, Rvp 5098/2014, Rvp 5580/2014, Rvp 5581/2014, Rvp 5582/2014, Rvp 5583/2014, Rvp 5584/2014, Rvp 5585/2014, Rvp 5586/2014, Rvp 5587/2014, Rvp 5588/2014, Rvp 5589/2014, Rvp 5590/2014, Rvp 5591/2014, Rvp 5592/2014, Rvp 5593/2014, Rvp 5594/2014, Rvp 5595/2014, Rvp 5596/2014, Rvp 5597/2014, Rvp 5598/2014, Rvp 5599/2014, Rvp 5600/2014, Rvp 5601/2014, Rvp 5602/2014, Rvp 5603/2014, Rvp 5604/2014, Rvp 5605/2014, Rvp 5606/2014, Rvp 5607/2014, Rvp 5608/2014, Rvp 5609/2014, Rvp 5610/2014, Rvp 5611/2014, Rvp 5612/2014 a Rvp 5613/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 5060/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2014 a 12. mája 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej

len „sťažovateľka“), vedené pod spisovými značkami: Rvp 5060/2014, Rvp 5061/2014, Rvp 5062/2014, Rvp 5063/2014, Rvp 5064/2014, Rvp 5065/2014, Rvp 5066/2014, Rvp 5067/2014, Rvp 5068/2014, Rvp 5069/2014, Rvp 5070/2014, Rvp 5071/2014, Rvp 5072/2014, Rvp 5073/2014, Rvp 5074/2014, Rvp 5075/2014, Rvp 5076/2014, Rvp 5077/2014, Rvp 5078/2014, Rvp 5079/2014, Rvp 5080/2014, Rvp 5081/2014, Rvp 5082/2014, Rvp 5083/2014, Rvp 5084/2014, Rvp 5085/2014, Rvp 5086/2014, Rvp 5087/2014, Rvp 5088/2014, Rvp 5089/2014, Rvp 5090/2014, Rvp 5091/2014, Rvp 5092/2014, Rvp 5093/2014, Rvp 5094/2014, Rvp 5095/2014, Rvp 5096/2014, Rvp 5097/2014, Rvp 5098/2014, Rvp 5580/2014, Rvp 5581/2014, Rvp 5582/2014, Rvp 5583/2014, Rvp 5584/2014, Rvp 5585/2014, Rvp 5586/2014, Rvp 5587/2014, Rvp 5588/2014, Rvp 5589/2014, Rvp 5590/2014, Rvp 5591/2014, Rvp 5592/2014, Rvp 5593/2014, Rvp 5594/2014, Rvp 5595/2014, Rvp 5596/2014, Rvp 5597/2014, Rvp 5598/2014, Rvp 5599/2014, Rvp 5600/2014, Rvp 5601/2014, Rvp 5602/2014, Rvp 5603/2014, Rvp 5604/2014, Rvp 5605/2014, Rvp 5606/2014, Rvp 5607/2014, Rvp 5608/2014, Rvp 5609/2014, Rvp 5610/2014, Rvp 5611/2014, Rvp 5612/2014 a Rvp 5613/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorých je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je teda súčasne súdom, ktorý sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobil. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu okresného súdu a spory budú prikázané inému vecne príslušnému súdu v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresný súd svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (ďalej len „uznesenia okresného súdu“) zaviazal sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

„a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;

b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;

c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;

d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnjej aplikácie a interpretácie práva...

e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR.“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Napriek uvedenému okresný súd aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli o zrušení uznesenia súdu prvého stupňa.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy,

práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. Súčasne žiadala ústavný súd o vydanie dočasných opatrení, ktorými rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti

konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod spisovými značkami: Rvp 5060/2014, Rvp 5061/2014, Rvp 5062/2014, Rvp 5063/2014, Rvp 5064/2014, Rvp 5065/2014, Rvp 5066/2014, Rvp 5067/2014, Rvp 5068/2014, Rvp 5069/2014, Rvp 5070/2014, Rvp 5071/2014, Rvp 5072/2014, Rvp 5073/2014, Rvp 5074/2014, Rvp 5075/2014, Rvp 5076/2014, Rvp 5077/2014, Rvp 5078/2014, Rvp 5079/2014, Rvp 5080/2014, Rvp 5081/2014, Rvp 5082/2014, Rvp 5083/2014, Rvp 5084/2014, Rvp 5085/2014, Rvp 5086/2014, Rvp 5087/2014, Rvp 5088/2014, Rvp 5089/2014, Rvp 5090/2014, Rvp 5091/2014, Rvp 5092/2014, Rvp 5093/2014, Rvp 5094/2014, Rvp 5095/2014, Rvp 5096/2014, Rvp 5097/2014, Rvp 5098/2014, Rvp 5580/2014, Rvp 5581/2014, Rvp 5582/2014, Rvp 5583/2014, Rvp 5584/2014, Rvp 5585/2014, Rvp 5586/2014, Rvp 5587/2014, Rvp 5588/2014, Rvp 5589/2014, Rvp 5590/2014, Rvp 5591/2014, Rvp 5592/2014, Rvp 5593/2014, Rvp 5594/2014, Rvp 5595/2014, Rvp 5596/2014, Rvp 5597/2014, Rvp 5598/2014, Rvp 5599/2014, Rvp 5600/2014, Rvp 5601/2014, Rvp 5602/2014, Rvp 5603/2014, Rvp 5604/2014, Rvp 5605/2014, Rvp 5606/2014, Rvp 5607/2014, Rvp 5608/2014, Rvp 5609/2014, Rvp 5610/2014, Rvp 5611/2014, Rvp 5612/2014 a Rvp 5613/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprosesných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresného súdu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti, *porušil ňou označené práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, pretože, ako vyplýva z jej písomných podaní, v konaniach pred okresnými súdmi, ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietku zaujatosti nevzniesla.*

Okresný súd svojimi rozhodnutiami uložil sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „*sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.*“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých poukázala na to, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného uviedla: „... *v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda*

vo veci zaujatí (§ 14 OSP).“ Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala zrušiť uznesenia okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresný súd nesprávne posúdil jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa okresného súdu, ktorý má v jej právnych veciach rozhodovať a súčasne je orgánom, ktorý svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil sťažovateľke škodu, pričom jej upovedomenia nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a OSP.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 OSP ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 15a ods. 1 OSP účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu sú podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľné a akceptovateľné, krajský súd v napadnutých uzneseniach primerane reagoval na námietky sťažovateľky uvedené v odvolaniach proti uzneseniam okresného súdu. Okresný súd určil výšku súdneho poplatku podľa položky č. 17a „Sadzobníka súdnych poplatkov“ a tiež vec správne právne posúdil podľa príslušných ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Okresný súd a krajský súd tvrdenia uvádzané sťažovateľkou v odôvodneniach svojich rozhodnutí vyhodnotili tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, pričom tento postup ústavný súd považuje za zákonný a ústavne akceptovateľný, pretože miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné súdy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či okresné súdy a krajský súd ústavne súladným spôsobom interpretovali a aplikovali na vec vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Takisto nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tomto konaní, pretože vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje na jej zákonnú povinnosť zaplatiť súdny

poplatok za vznesenú námietku zaujatosti (m. m. II. 124/2011), na čo poukazoval aj krajský súd v odôvodneniach svojich napadnutých uznesení.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala aj na rozdielnosť prístupu krajského súdu k rozhodovaniu v obdobných veciach.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve

plénium a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené (obdobne I. ÚS 446/2013).

Bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti (napr. návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia).

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady

medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodíť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže všeobecné súdy v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretovali a aplikovali príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky aj v tejto ich časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2015